МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Місцевим органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування, директорам закладів загальної середньої освіти

Щодо прийому дітей до перших класів у 2019 році

Шановні колеги!

Враховуючи особливу чутливість питання прийому дітей на навчання до закладів загальної середньої освіти, рекомендуємо органам управління освітою, керівникам та педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти продумати всі деталі його організації та сприяти створенню позитивної атмосфери навколо цього процесу. Окремої уваги потребують заклади загальної середньої освіти, що не змогли минулого року зарахувати всіх дітей відповідного віку, які проживали на їхній території обслуговування.

У таких закладах рекомендуємо заздалегідь розглянути перспективи і можливості створення додаткових класів, використання змінності навчання, раціональної організації освітнього процесу, переглянути, у разі необхідності, закріплення території обслуговування за закладами загальної середньої освіти.

При зарахуванні дітей необхідно дотримуватися Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року № 367 (далі – Порядок).

Документи, необхідні для зарахування до 1 класу та початок їх прийому

Порядок містить вичерпний перелік документів, необхідних для зарахування до 1 класу, та конкретну дату закінчення їх прийому закладами загальної середньої освіти – 31 травня, однак не встановлює конкретну дату початку прийому таких документів, що визначається відповідними органами місцевого самоврядування.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
№1/9-227 від 05.04.2019
1919501790

Згідно з пунктом 6 Порядку органам місцевого самоврядування та місцевим органам виконавчої влади рекомендовано щороку не пізніше ніж за один місяць до завершення прийому документів, необхідних для зарахування, визначати дату початку їх приймання. Такий строк не може бути меншим одного місяця. Таким чином, батькам чи іншим законним представникам, які подадуть документи, необхідні для зарахування дітей, у строки, визначені відповідними органами місцевого самоврядування чи місцевими органами виконавчої влади або ж у травні поточного року, **не може бути відмовлено у прийнятті відповідних документів**.

Для зарахування до 1 класу необхідно надати заяву про зарахування за зразком, встановленим Додатком 1 до Порядку. До такої заяви обов'язково має бути додано:

1) копію свідоцтва про народження дитини (під час подання копії пред'являється оригінал відповідного документа);

2) оригінал або копія медичної довідки за формою первинної облікової документації № 086-1/о.

Оригінал або копія документа про попередньо здобуту освіту при зарахуванні до 1 першого класу не подається.

Наголошуємо на вичерпному характері переліку документів, визначених у пункті 4 розділу І Порядку, добровільності надання інших додаткових документів, зокрема необхідних для першочергового зарахування, і відповідно неприпустимості вимог з боку працівників закладів загальної середньої освіти щодо обов'язкового їх надання.

Визначення місця проживання дитини або одного з її батьків для першочергового зарахування

Нагадуємо, що **першочергово** до 1 класу зараховуються діти, місце проживання яких на території обслуговування закладу загальної середньої освіти **підтверджене**, тому для реалізації такого права **потрібно обов'язково надати документи, що підтверджують місце проживання дитини чи одного з її батьків** на території обслуговування відповідного закладу.

При цьому, варто звернути увагу, що місце проживання дитини або її батьків (одного з її батьків) та місце реєстрації їхнього проживання не є тотожними поняттями, тому практика використання **місця реєстрації** як єдиного можливого підтвердження відповідного **місця проживання** є неприпустимим обмеженням права дитини на першочергове зарахування. Зазначене вище підтверджується, зокрема, абзацом другим статті 2 Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні», згідно з яким реєстрація місця проживання чи місця перебування особи або її відсутність не можуть бути умовою реалізації прав і свобод, передбачених Конституцією, законами чи міжнародними договорами України, або підставою для їх обмеження.

Для підтвердження інформації про місце проживання дитини чи одного з її батьків на території обслуговування закладу загальної середньої освіти рекомендуємо використовувати перелік документів, визначений

пунктом 8 Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 р. № 684 (далі – Порядок ведення обліку), що урегульовує питання ведення відповідного реєстру дітей, у тому числі шляхом внесення до нього даних за письмовою заявою батьків (одного з батьків) дитини чи її законних представників. При цьому, для підтвердження інформації про місце проживання дитини має бути надано один з таких документів (за вибором особи, яка подає заяву):

паспорт громадянина України (тимчасове посвідчення громадянина України, посвідка на постійне проживання, посвідка на тимчасове проживання, посвідчення біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, посвідчення особи, якій надано тимчасовий захист, довідка про звернення за захистом в Україні) одного з батьків дитини чи законних представників;

довідку про реєстрацію місця проживання особи (дитини або одного з її батьків чи законних представників) за формою згідно з додатком 13 до Правил реєстрації місця проживання, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 2 березня 2016 р. № 207;

довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи за формою згідно з додатком до Порядку оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 509 "Про облік внутрішньо переміщених осіб";

документ, що засвідчує право власності на відповідне житло (свідоцтво про право власності, витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, договір купівлі-продажу житла тощо);

рішення суду, яке набрало законної сили, про надання особі права на вселення до житлового приміщення, визнання за особою права користування житловим приміщенням або права власності на нього, права на реєстрацію місця проживання;

документ, що засвідчує право користування житлом (договір найму/піднайму/оренди тощо), укладений між фізичними особами (що для цілей цього Порядку підтверджує місце проживання за умови його реєстрації відповідно до статті 158 Житлового кодексу Української РСР або нотаріального посвідчення відповідно до законодавства) чи між юридичною і фізичною особами, зокрема щодо користування кімнатою в гуртожитку;

довідку про проходження служби у військовій частині (за формою згідно з додатком 10 до Правил реєстрації місця проживання, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 2 березня 2016 р. № 207);

акт обстеження умов проживання (за формою згідно з додатком 9 до Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 866 "Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини");

інший офіційний документ, що містить інформацію про місце проживання дитини та/або одного з її батьків чи законних представників.

Згідно з приміткою до статті 358 Кримінального кодексу України під

офіційним документом розуміються документи, що містять зафіксовану на будь-яких матеріальних носіях **інформацію, яка підтверджує чи посвідчує** певні події, явища або факти, які спричинили чи здатні спричинити наслідки правового характеру, чи може бути використана як документи-докази у правозастосовній діяльності, **що складаються, видаються чи посвідчуються повноважними (компетентними) особами** органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян, юридичних осіб незалежно від форми власності та організаційно-правової форми, а також окремими громадянами, у тому числі самозайнятими особами, яким **законом надано право** у зв'язку з їх професійною чи службовою діяльністю **складати, видавати чи посвідчувати певні види документів, що складені з дотриманням визначених законом форм і містять передбачені законом реквізити**.

Таким чином, директори закладів загальної середньої освіти при вирішенні питання щодо першочергового зарахування дитини до 1 класу та розгляді документів, що мають підтверджувати місце проживання дитини або її батьків (одного з батьків) на території обслуговування відповідного закладу загальної середньої освіти, мають переконатися у тому, що документ:

а) містить інформацію, яка підтверджує чи посвідчує місце проживання дитини або її батьків (одного з батьків) на території обслуговування відповідного закладу загальної середньої освіти;

б) складено, видано чи посвідчено особою, яка уповноважена на це відповідно до закону;

в) складено за формою та з реквізитами, визначеними відповідним нормативно-правовим актом.

Насамкінець, привертаємо увагу, що відповідно до Кримінального кодексу України до кримінальної відповідальності можуть бути притягнені як службові, так і будь-які інші особи, які підробили та/або використали завідомо підроблений документ з метою підтвердження права дитини на першочергове зарахування до 1 класу закладу загальної середньої освіти.

Заступник Міністра Вадим КАРАНДІЙ

Божинський, 4814758